

Formandsberetning 2015

Uden at kende fortiden, kan vi ikke forstå nutiden og agere i fremtiden.

Formand og redaktør deltog i Dansk Lokalhistorisk Forenings årsmøde i Ry 10-12. april. Formålet var at få inspiration til foreningsarbejdet og at invitere foreningerne til Bornholm i forbindelse med Folkemødet 2015. Vi havde den, måske naive, forestilling om, at lokalhistorien var en vigtig del af det samfund, som vi lever i. Sundhed, natur, tro og samfund er på Folkemødet, men hvor er historien? Folkemødet er ved at blive et rent politikertræf og jeg er personligt modstander af, at kulturen, løsrevet og amputeret fra fællesskabet, har fået sit eget møde på Mors.

Hvordan kunne vi få historien til folkemødet? Beskedent forsøgte vi at tilrettelægge et program i Den gamle Rådstue i Sandvig de tre første dage. Dansk historisk Fællesforening udfærdigede en landsdækkende undersøgelse af de historiske foreningers virke i dag med formål at afdække de problemer foreningerne måtte have. Undersøgelsen blev præsenteret i Rådstuen. Repræsentanter for foreninger i Sønderjylland og Nordjylland holdt oplæg. Foreninger har det svært i dag. Der skal andet og mere til for at vække den brede interesse. Intensionen var god, men opbakningen var yderst beskedent. Det blev en fiasko – Sandvig lå for langt fra epicenteret Allinge og kun få fandt vej til Rådstuen trods programmet var spændende, synes vi.

Hvordan har vores historiske forening det?

Hvor jeg sidste år kunne konstatere en medlemsfremgang fra 615 til 649 Medlemmer, har vi i gennem det sidste år haft en lille nedgang. Vi må erkende, at vores forening kæmper med de samme problemer som landets øvrige lokal- og slægtshistoriske foreninger. Aldersgennemsnittet er høj og mange har været medlemmer af foreningen i mange år og der er naturlig afgang blandt medlemsskaren. Økonomisk kan vi nok klare en lille medlemsnedgang, men det kan naturligvis ikke fortsætte i mange år. I bestyrelsen er det derfor et spørgsmål, som vi må forholde os til. Hvordan kan foreningen få nye medlemmer? Kan medlemmernes kontingenter suppleres af anden indtægt? Skal nye aktiviteter søsættes? Konkrete tiltag drøftes sideløbende med diskussionen om foreningens berettigelse. Uden formål ingen fremtid, kan det kort siges.

Siden sidste års generalforsamling har bestyrelsen afholdt 5 bestyrelsesmøder. Det har været kutyme gennem de sidste par år, at holde møderne i Ø-arkivet i Rønne, hvilket vi har været glade for. De sidste to gange har vi dog inviteret os selv på besøg på henholdsvis Nexø lokalhistoriske arkiv og senest i Lokalhistorisk Arkiv i Gudhjem stationsbygning. Det er hyggeligt at besøge andre, men der ligger en tanke bag, som jeg gerne vil vende tilbage til senere.

Siden foreningens start har udgivelsen af årsskriftet ”Bornholmske Samlinger” været den primære aktivitet. En opgave, der fysisk resulterer i et – eller som i år - to nye bind af samlingerne. Netop arbejdet med udgivelserne, hvad enten det er tematiske bind eller et såkaldt samlebind med forskellige artikler, er indbegrebet af foreningens hovedformål: ”at vække og bevare interessen for Bornholm og dens fortid”.

Årsskriftet 2014 med 11 forskellige artikler blev præsenteret på Rønne Theater den 13. november. Over 50 var mødt frem og vi havde en interessant eftermiddag med indlæg fra forfatterne. Med 304 sider var årsskriftet et af de største og var, som sædvanligt, rigt illustreret og vel sammensat af foreningens redaktør Ann Vibeke Knudsen.

I sommer kunne foreningen endelig udgive registerbindet til række 3 (1987-2006). Dette nyttige og uundværlige register er udarbejdet af Hans Michelsen og som man vil erfare, rummer det supplerende oplysninger til mange opslag. Det er et flot arbejde, der har krævet mange timers arbejde, som vi er meget taknemmelig for.

Hjemmesiden

Foreningen har haft en hjemmeside i snart 15 år og den har fungeret fint, men tiden er ikke til de gamle systemer, der efterhånden ikke vil blive serviceret og indekseret af søgemaskiner. I dag stilles til øget krav til sikkerhed og at den skal kunne ses på tablets og smartphones. En af de store ting, der er sket i det forløbne år, var skiftet til nyt domæne www.bornholmske-samlinger.dk og til et nyt webhosting-firma. Den nye hjemmeside kan læses på alle former for computere og man kan abonnere på nye artikler – det er der i dag 125, der gør. Artiklerne kan kommenteres af læsere, hvilket ingen gør - endnu!

Den nye hjemmeside har rigtig meget plads og det er derfor muligt, at genudgive de gamle udgaver af Bornholmske Samlinger. 100 års årsskrifter (1906-2006) ligger nu tilgængelige sammen med flere vigtige værker om Bornholms historie. Bøger om det Bornholmske sprog er allerede nu digitaliserede og flere er på vej.

Det er foreningens intention, at gøre hjemmesiden til et vigtig og nyttigt redskab i studiet af Bornholms historie. Et af initiativerne, som vi har søsat i dette år, er at udarbejde en registrant over arkivmateriale fra de Bornholmske arkiver. Foreløbigt kan man via vores side søge materiale i Ø-arkivet, Østermarie lokalarkiv, Gudhjem lokalhistoriske arkiv og Klemensker lokalarkiv. Foreløbigt er der 2400 poster at søge i.

I arkiverne findes mange skatte og vi vil hjælpe med at gøre dem søgbare. I løbet af næste år vil vi invitere de lokale arkiver til en workshop om arkivarbejdet og om denne fælles registrant. Det er vores håb, at øens øvrige arkiver vil være med. Foreløbig er bestyrelsen glad for, at vi må besøge arkiverne på vores bestyrelsesmøder og vi håber, at det kan blive starten på et godt samarbejde.

En hjemmeside alene er ikke nok. Foreningens Facebookgruppe har over 1400 følgere. Her har foreningen et effektivt kommunikationsværktøj, der når ud til mange mennesker på kort tid – medlemmer af foreningen såvel som ikke medlemmer. Facebook kan introducere artikler på hjemmesiden og den reklamerer for foreningens årsskrift.

Afslutning

Foreningen er 110 år gammel og det er vores håb, at vi også i fremtiden kan understøtte og formidle interessen for Bornholms historie. Årsskriftet "Bornholmske Samlinger" har været foreningens kendetegn og det skal den blive ved med at være. Men vi skal arbejde med de nye muligheder, som de digitale medier giver os. Både Facebook og nu vores hjemmeside lægger op til at medlemmer interagerer, som det hedder, med at dele oplysninger, kommenterer og måske selv bidrager med historier. Selv ikke medlemmer er velkommen på nettet, måske vil de med tiden se sin fordel at støtte foreningen med et medlemskab?

Jesper Vang Hansen, 5. september 2015